

Erhvervsudvalget

ERHVERVS MINISTEREN

Besvarelse af spørgsmål 15 alm. del stillet af udvalget den 10. januar 2023 efter ønske fra Peter Skaarup (DD).

6. februar 2023

Spørgsmål:

Vil ministeren kommentere artiklen: ”Mystiske signaler får danske skibe til at forsvinde fra kortet”, politiken.dk, den 8. januar 2023, herunder reddegøre for, hvad årsagen var til, at alle fire gps-krævende systemer på færgen, der bl.a. omfatter skibets kompas, søkort og navigationssystem, pludselig holdt op med at virke?

Svar:

Som minister med ansvar for sikkerhed til søs vil jeg indledningsvist gerne understrege, at det skal være sikkert at sejle med danske skibe. Det gælder både som besætningsmedlem og som passager. Derfor ser jeg også med alvor på den slags hændelser, som er beskrevet i den omtalte artikel fra Politiken af 8. januar 2023.

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Tlf. 33 92 33 50

Fax 33 12 37 78

CVR-nr. 10 09 24 85

EAN nr. 5798000026001

em@em.dk

www.em.dk

Jeg har anmodet Søfartsstyrelsen om at belyse sagen, og kan på den baggrund oplyse følgende:

”GPS-signalerne er centrale i forhold til en række af navigations-systemerne i skibe. GPS-signalerne bruges til at bestemme skibets position, som er et afgørende input til flere systemer om bord, herunder elektroniske søkort, radar og AIS, som udsender skibets positionsoplysninger til omgivelserne.

Når GPS-systemet falder ud, påvirker det funktionen af disse systemer, som ikke vil fungere. Skibe har andre midler til rådighed for at navigere sikkert i havn i tilfælde af et udfald af GPS-signalet, men må som hovedregel ikke fortsætte sejlads fra førstkommende havn, før GPS-signalet igen er tilgængeligt.

I forbindelse med den konkrete hændelse om bord på Molslinjens skib d. 24. marts 2022 ved Bornholm afgjorde Søfartsstyrelsen derfor også, at skibet ikke kunne få lov til at afgå med passagerer, førend GPS-signalet igen var tilgængeligt.”

Jeg har endvidere rettet henvendelse til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur under Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, som oplyser følgende:

”Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kan i den konkrete sag, som vedrørte forstyrrelser af GPS-signalet på færgen i Rønne Havn d. 24. marts 2022 oplyse, at politiet var indblandet i at finde årsagen til forstyrrelserne, og få tømt færgen for biler og passagerer. Da forstyrrelserne var ophørt, blev Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kontaktet af politiet for at få præciseret reglerne på området, herunder styrelsens muligheder for

fremover at afhjælpe forstyrrelser i lignende sager. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur var ikke bekendt med forstyrrelserne, før politiet kontaktede styrelsen.

Udeblivelse af GPS-signaler skyldes forstyrrelse af de frekvenser, som GPS-systemet anvender. Sådanne forstyrrelser kan skyldes, at andet radio-udstyr sender på samme frekvenser, f.eks. en såkaldt GPS-jammer.

Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur kan i øvrigt oplyse om styrelsens rolle i forhold til forstyrrelsessager, herunder fra jamming, er følgende:

- *Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur søger at finde forstyrrelseskilden ved at måle, hvor det forstyrrende signal bliver udsendt fra. Kommer tilsynsmedarbejderne i kontakt med brugeren, der anvender udstyr, der forstyrrer, bliver brugeren oplyst om reglerne, og at det udsendte signal forstyrrer anden lovlig frekvensanvendelse. I de fleste tilfælde bliver udsendelsen herefter straks standset. Ved overtrædelse af reglerne følges sagen op med en partshøring og eventuel politianmeldelse og bøde.*
- *I tilfælde hvor brugeren ikke kan kontaktes, og forstyrrelsen er afgørende for menneskers liv eller helbred, har Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at standse den tjeneste eller det udstyr, som forstyrrer. Politiet bistår om nødvendigt styrelsen med at skaffe adgang.*
- *Det er vanskeligt at forudse, hvor forstyrrelser og jamming vil opstå. Opklaringen beror i høj grad på indberetninger fra brugerne, herunder borgere, virksomheder og myndigheder, som oplever forstyrrelser. Styrelsen foretager straks en vurdering af sagens omfang og søger at finde frem til den forstyrrende kilde ved at foretage målinger.*
- *Såfremt der er tale om tilfælde, hvor forstyrrelsen, f.eks. jamming, kommer fra et udenlandsk fartøj, skal Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur i hvert enkelt tilfælde konkret vurdere, om forstyrrelsen kræver politiets eller Forsvarets involvering. Desuden vil styrelsen kontakte den ansvarlige udenlandske myndighed med henblik på at få stoppet forstyrrelsen.”*

Med venlig hilsen

Morten Bødskov